

**NAUDOJIMOSI KOMPIUTERIAIS IR INTERNETU
KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOJOJE BIBLIOTEKOJE,
PADALINIUOSE IR SKAITYTOJŲ APTARNAVIMO PUNKTUOSE
TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Naudojimosi kompiuteriu ir internetu taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato naudojimosi kompiuteriais ir vieša interneto prieiga (toliau – VIP) Kupiškio rajono savivaldybės viešojame bibliotekoje, padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose (toliau – Bibliotekoje) tvarką, vartotojų teises, pareigas ir atsakomybę.

2. Bibliotekoje yra kompiuterizuotos darbo vietos su interneto prieiga, kompiuteriai informacijos paieškai Bibliotekos elektroniniame kataloge, viešosios interneto prieigos taškai, belaidis internetas, virtualios realybės įranga.

3. Bibliotekoje esantys VIP kompiuteriai yra skirti:

3.1. naudotis elektroninėmis paslaugomis, socialiniais tinklais ir kitomis elektroninio bendravimo programomis;

3.2. informacijos paieškai internete, Bibliotekos prenumeruojamose duomenų bazėse, informaciniuose kompaktiniuose diskuose, Bibliotekos elektroniniame kataloge;

3.3. darbui su kompiuteriuose įdiegtomis taikomosiomis programomis;

3.4. mokytis kompiuterinio raštingumo.

4. Viešos interneto prieigos paslaugos vartotojams teikiamos be vartotojo pažymėjimo ir nemokamai.

5. Prieiga prie Bibliotekos prenumeruojamų duomenų bazių teikiama tik registruotiems bibliotekos vartotojams pagal duomenų bazės tiekėjo licencinėje sutartyje nustatytas teises ir sąlygas.

6. Nemokamai **naudotis kompiuteriais ir internetu gali Bibliotekos lankytojai, mokantys dirbti kompiuteriu** ir susipažinę su šiomis Taisyklėmis.

II. VARTOTOJŲ APTARNAVIMO TVARKA

7. VIP kompiuteriais galima naudotis viešosios bibliotekos Interneto skaitykloje bei padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose.

8. Pirmenybė naudotis kompiuteriais teikiama vartotojams, norintiems naudotis elektroninėmis paslaugomis, ieškantiems informacijos mokymuisi ir darbui, norintiems mokytis naudotis informacinėmis technologijomis bei dirbti taikomosiomis programomis.

9. 1–8 klasių moksleiviai kompiuteriais naudojami viešosios bibliotekos Interneto skaitykloje, padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose. Ikimokyklinio amžiaus vaikai naudotis kompiuteriais gali tik atėję į biblioteką su suaugusiaisiais.

10. Bibliotekos darbuotojai vartotoją, pirmą kartą besinaudojantį VIP paslaugomis, supažindina su Taisyklėmis, užregistruoja vartotojų registracijos ir apskaitos sistemoje (VRSS) ir suteikia individualų prisijungimo vardą ir slaptažodį:

10.1. pastoviam vartotojui sukuriamas prisijungimo vardas – vartotojo pažymėjimo numeris arba vardas.pavardė, slaptažodį sugalvoja pats vartotojas;

10.2. laikinam vartotojui, kuriam prisijungimo prie VIP kompiuterių reikia tik vienam kartui, sukuriamas laikinas prisijungimo vardas.

11. VIP vartotojai papildomai įrašomi „Darbo prie kompiuterio registracijos žurnale“, nurodant vartotojo vardą, pavardę), lankymosi datą, naudojimosi kompiuteriu laiko pradžią ir pabaigą.

12. Vartotojai prie kompiuterio dirba po vieną, darbuotojo nurodytoje vietoje. Baigę darbą vartotojai turi uždaryti visas programas ir išsiregistruoti, bet kompiuterio neišjungti.

13. Naudojantis kompiuteriais vartotojai gali kiekvieną Bibliotekos darbo dieną (pagal kiekvienos Bibliotekos darbo grafiką). Moksleiviai mokslo metų laikotarpiu aptarnaujami tik pasibaigus pamokoms ir pertraukų metu. Likus 10 minučių iki darbo pabaigos kompiuteriai išjungiami.

14. Naudojimosi kompiuteriu laikas ribojamas. Per vieną darbo dieną vartotojas kompiuteriu gali naudotis 1 valandą. Jeigu yra neužimtų kompiuterių, pilnamečio vartotojo pageidavimu darbo laikas gali būti pratęstas:

14.1. viešosios bibliotekos Interneto skaitykloje nepilnamečiams vartotojams darbo laikas prie kompiuterio ribojamas iki 0,5 val., jei yra neužimtų kompiuterių, vartotojui pageidaujant, gali būti pratęstas iki 1 val.

14.2. padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose nepilnamečiai vartotojai gali naudotis kompiuteriu ne ilgiau kaip 2 val. per dieną, darant 15 min. pertrauką po valandos, vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN18:2007 „Viešojo naudojimo kompiuterių tinklų prieigos taškai: sveikatos saugos reikalavimai“ su vėlesniais pakeitimais.

15. Viešosios prieigos kompiuteriai automatiškai atsijungia aktyviai nesinaudojant 20 min. Vartotojo neišsaugoti dokumentai prarandami.

16. Darbo vieta gali būti rezervuojama iš anksto apie tai žodžiu ar telefonu pranešus darbuotojui ir suderinus tikslų laiką. Vartotojas, užsisakęs vietą iš anksto gali vėluoti ne daugiau 5 min. Praėjus nustatytam laikui, užsakyta darbo vieta perleidžiama kitam vartotojui.

17. Vartotojai bendraudami internetu turi naudotis ausinėmis ir mikrofonais, riboti garso stiprumą.

18. Vartotojai gali naudotis belaidžiu internetu tam skirtose Bibliotekos erdvėse. Prisijungimo slaptažodį suteikia bibliotekos darbuotojai.

19. Regėjimo negalią turintys lankytojai gali naudotis viešosios bibliotekos Robotikos erdvėje (III a.) įrengta specialia programine įranga aprūpinta darbo vieta.

20. Virtualios realybės įrenginiu vaikai ir suaugę gali naudotis Interneto skaitykloje nurodytomis dienomis ir valandomis arba iš anksto rezervavus laiką pas skaityklos darbuotoją.

21. Bibliotekos darbuotojai vartotojams, pažeidusiems Taisykles, gali užblokuoti galimybę arba laikinai uždrausti naudotis visais VIP kompiuteriais.

III. VARTOTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

22. Vartotojas turi teisę:

22.1. savarankiškai dirbti kompiuteriu laikantis šiose Taisyklėse nustatytos tvarkos;

22.2. naudotis kompiuteriais sveikatai saugiomis sąlygomis, per pertraukas atlikti pratimus, skirtus akių, skeleto ir raumenų sistemos nuovargiui pašalinti;

22.3. iš anksto užsisakyti darbo vietą prie kompiuterio;

22.4. konsultuotis su bibliotekininku darbo kompiuteriu ir paieškos internete klausimais;
22.5. įrašyti surinktą medžiagą į savo atsineštas informacines laikmenas (CD, DVD, USB atmintines), įrašyti sukurtus dokumentus į kompiuterio D diską (jei dirbo su „Ilgalaikiais projektais“), prieš tai informavę bibliotekos darbuotoją;

22.6. už nustatytą mokestį informavę bibliotekos darbuotoją:

22.6.1. išspausdinti reikiamą dokumentą;

22.6.2. nuskaityti (nuskenuoti) nuotrauką, paveikslėlį, tekstą;

22.7. į Biblioteką įsinešti ir dirbti asmeniniu nešiojamu kompiuteriu, naudotis belaidžiu internetu.

23. Vartotojams draudžiama:

23.1. naudojantis VIP paslaugomis prisijungti ir naršyti pornografinėse, smurtinėse, terorizmą bei kitokią nusikalstamą veiklą skatinančiose nelegaliai veikiančiose interneto svetainėse bei terminaluose;

23.2. elektroniniu paštu, socialiniais tinklais ir kitomis elektroninio bendravimo priemonėmis platinti elektronines šiukšles, piktybines programas, virusus, įsilaužti į kitas kompiuterines sistemas;

23.3. Bibliotekos kompiuteriuose instaliuoti, bandyti atsineštas arba atsisiųstas programas, keisti įdiegtos programinės įrangos ir kompiuterinės technikos nustatymus (parametrus), keisti kompiuterinių tinklų slaptažodžius arba kitaip kenkti kompiuterinių sistemų darbui;

23.4. naudotis kompiuteriais be darbuotojo leidimo, savavališkai keisti darbo vietą;

23.5. naudotis svetimu prisijungimo vardu bei slaptažodžiu;

23.6. keliems vartotojams vienu metu dirbti tuo pačiu kompiuteriu;

23.7. savavališkai įjungti ir/ar išjungti kompiuterį;

23.8. skaitykloje kalbėti mobiliuoju telefonu ir kitaip trukdyti Bibliotekos lankytojams ir darbuotojams.

IV. VARTOTOJŲ ATSAKOMYBĖ

24. Vartotojai, naudodamiesi kompiuteriais ir VIP paslaugomis, Bibliotekoje privalo laikyti šių Taisyklių ir „Naudojimosi Kupiškio rajono savivaldybės viešąja biblioteka taisyklių“.

25. Interneto vartotojams, pažeidusiems šias Taisykles, gali būti:

25.1. pareikštas įspėjimas žodžiu arba raštu;

25.2. taikomi apribojimai naudotis VIP paslaugomis (vartotojo atjungimas ir blokavimas prieš tai jį įspėjus).

26. Vartotojai, padarę turtinę žalą ar kitus neteisėtus veiksmus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
